

[Else-Merete Ross.]

40 til 70 kr. I byggeri taget i brug i 1968 er prisen 86 til 100 kr., mens det nyeste byggeri er budgetteret til 95 til 160 kr. pr. m².

Beboere i store dele af den ældre boligmasse nyder via lejeforskellene økonomiske fordele af ganske betydelig størrelse i forhold til familier i de nye, langt dyrere boliger. Særlig grelt virker det, når man ved, at det for en stor del er unge, der rammes af manglende muligheder for et frit boligvalg og derfor er henvist til det nye, dyre byggeri, mens de ældre, der ofte er bedre stillet økonomisk, har fordelene af det billigere ældre byggeri. På den måde er der faktisk tale om en indkomstfordeling fra de unge til den ældre generation.

For at mildne denne forskelsbehandling, for at fremme muligheden for en bedre ligevægt på boligmarkedet og endelig for at øge opsparingen og dermed mulighederne for det almennyttige byggeris selvfinansiering foreslås også inden for denne boligsektor en forhøjelse af huslejen ved boligskitte. Der foreslås en genudlejningsforhøjelse på 15 kr. pr. m² for byggeriet fra 1933 til 1962 med en vis dispensationsadgang. Lejen vil dog ikke komme op på niveau med det nyeste byggeri, selv når det er støttet af rentesikringsordningen. Virkningen for lejerne vil i et vist omfang blive afbødet af boligsikringen. Disse genudlejningsbidrag skal anvendes til øget selvfinansiering, men under hvilken form det skal ske, skal afvente yderligere overvejelser.

Rentesikringsordningen blev ved boligforliget betegnet som et bidrag til en selvfinansiering af det almennyttige boligbyggeri i en overgangsperiode. Inden vi begynder en drøftelse af en eventuel fortsættelse af rentesikringsordningen, vil jeg gerne nærmere have belyst, hvordan det kan forklares, at private bygherrer i Århusområdet og i Herning i en række tilfælde har været i stand til at leje ud til stort set samme leje som de almennyttige boligselskaber, til trods for at de har måttet finansiere byggeriet til markedsrente, mens det almennyttige byggeri på grund af rentesikring har kunnet nøjes med en rente på 6½ pct. Er det konkurrencen, der har trykket lejen i det private byggeri — af modstandere konstant betegnet som det spekulationsprægede byggeri — eller er det det rentesikrede byggeri, der ikke er administreret og opført tilstrækkeligt effektivt, fordi

rentesikringen virkede for beroligende? Eller findes der andre forklaringer?

Vismændene har skitseret to muligheder for at bringe begyndelseslejen i alt nybyggeri ned: enten rentehenstandslån eller indekstrulerede obligationer. En rentehenstandsordning med tilbagebetaling efter et vist åremål ville kræve betydelige årlige beløb fra det offentlige, inden den kunne blive delvis selvfinansierende. Indekslåene skulle have den fordel, at den såkaldte tidsprofil i ydelserne ikke på forhånd er lagt fast, men tilpasset den fremtidige prisudvikling. Indførelse af indeksslån i byggeriet vil give forsikringselskaberne og pensionskasserne mulighed for efterhånden at gå ind i dette marked, uden at staten, som tilfældet er med de nuværende indekstraktter, er indblandet, og uden at det derfor medfører en finanspolitisk belastning.

Selv om det radikale venstre gerne vil drøfte det foreliggende lovforslag, mener vi, at det må være på tide at drøfte, om rentesikringsordningen skal forlænges eller erstattes af andre ordninger, og i så fald hvorledes man, hvis det sidste bliver tilfældet, vil klare overgangstiden fra rentesikringens tilskud til en ny ordningslån. Den redegørelse vedrørende det almennyttige byggeris selvfinansiering, som vi fik i forgårs, må naturligvis indgå i boligudvalgets drøftelser.

Enkelthederne i lovforslaget egner sig bedst til behandling i boligudvalget. Jeg vil dog lige nævne, at tilskud til indretning af lejligheder for stærkt bevægelseshæmmede foreslås forhøjet fra 250.000 kr. til 500.000 kr. Da vi finder sådanne lejligheder meget påkrævede, vil vi gerne have oplyst, om forhøjelsen af tilskudsbeløbet nu også virkelig kan dække kommende behov i tilstrækkelig grad.

I udvalget må vi nok også se på forslag til lov om realkreditinstitutter for at blive klar over, hvilke byggeopgaver man vil betragte som udpræget kommunale opgaver.

Man siger ofte, at vi har en kolossal boligmangel og ikke bygger tilstrækkeligt. Det nuværende boligbyggeri svarer til 5-6 gange den befolkningstilvækst, der kan forudses i de kommende år. Der skulle derfor nu være bedre muligheder for at klare genhusning af folk fra saneringsejendomme, men så længe huslejerestriktionerne varer, bliver det svært at få den for saneringen så vigtige bevægelig-